

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Enhed: Sundhedsjura og lægemiddelpolitik

Sagsbeh.: SUMCVA

Sags nr.: 1206541

Dok. Nr.: 1179493

Dato: 19. marts 2013

Bidrag til Social- og Integrationsministeriet til brug for besvarelse til Folketingets Ombudsmands børnekontor vedrørende omskæring

Ved brev af 14. januar 2013 med bilag til Social- og Integrationsministeriet har Folketingets Ombudsmand fremsendt en henvendelse fra Hans Jørgen Lassen som en anmodning om, at ministeriet svarer på, om rituel omskæring af mindreårige drenge er et ritual af den type, som omtales i børnekonventionens artikel 24, nr. 3, og om Danmark i givet fald har truffet alle effektive og passende forholdsregler med henblik på at afskaffe ritualen. Til brug for besvarelsen heraf har Social- og Integrationsministeriet anmodet Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om bidrag, herunder en redegørelse for rammerne for omskæring og de sundhedsmæssige krav hertil.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har ved telefonisk henvendelse til Social- og Integrationsministeriet fået bekræftet, at der ønskes en redegørelse for det retlige grundlag for omskæring i Danmark.

Ministeriet skal i anledning bemærke følgende:

Siden ikrafttrædelsen af lov nr. 386 af 28. maj 2003 har omskæring af piger/kvinder været udtrykkeligt forbudt.

For så vidt angår omskæring af drengebørn blev Sundhedsstyrelsen i forbindelse med behandling af indberetningssager om lægers virksomhedsudøvelse opmærksom på en række særlige sundhedsfaglige problemer knyttet til sådanne indgreb og fandt det herefter nødvendigt at udarbejde en vejledning vedrørende omskæring af drenge under 18 år, jf. Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 9267 af 23. maj 2005.

Det følger således blandt andet af vejledningen, at omskæring af drenge efter Sundhedsstyrelsens opfattelse er et operativt indgreb i lægelovens (nu autorisationslovens) forstand og dermed forbeholdt læger.

Læger med ret til selvstændigt virke kan anvende medhjælp, jf. de almindelige medhjælpsregler, og læger skal også i den forbindelse udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Lægen skal således sikre sig, at medhjælpen er tilstrækkeligt uddannet og instrueret til at kunne varetage opgaven forsvarligt, samt føre det nødvendige tilsyn med medhjælperens virksomhed. Dette indebærer efter Sundhedsstyrelsens opfattelse – specifikt i relation til omskæring af drenge – at lægen skal være til stede under indgrebet. Dette er et skarpere krav i forhold til de almindelige medhjælpsregler, idet disse ikke forudsætter lægens tilstedeværelse under udførelsen af selve indgrebet.

Lægen er ansvarlig for det udførte indgreb, så længe medhjælpen holder sig til lægens instrukser.

Vejledningen stiller endvidere krav om, at der er indhentet informeret samtykke til indgrebet, at den ansvarlige læge har sikret sig, at almindelig god faglig standard vedrørende kirurgisk hygiejne overholdes, ligesom der stilles krav om tilstrækkelig

smertelindring både under og efter indgrebet. Vejledningen indeholder desuden krav til operationsteknik, postoperativ pleje og journalføring.

Det bemærkes, at der efter vejledningens offentliggørelse ikke er foretaget en generel undersøgelse af praksis for omskæring af drengebørn, idet Sundhedsstyrelsen i konkrete tilfælde har udøvet sin tilsynskompetence i forhold til indberetninger om enkelte læger. Efter Sundhedsstyrelsens oplysninger har der været tale om et beskedent antal indberetninger.

Ministeren for sundhed og forebyggelse har dog i efteråret 2012 anmodet Sundhedsstyrelsen om en undersøgelse af omskæringsområdet. Ministeren afventer fortsat færdiggørelsen af styrelsens undersøgelse, men den forventes at ligge klar omkring 1. maj 2013, hvorefter ministeren på den baggrund agter at drøfte problemstillingen med alle partiernes sundhedsordførere.